

## **Wymagania na oceny do muzyki – „Wszystko gra” kl. 4 szkoły podstawowej**

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z muzyki dla klasy 4 szkoły podstawowej zostały opracowane na podstawie obowiązującej podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, określonej w Rozporządzeniu Ministra Edukacji w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

Uwzględniają one cele kształcenia oraz wymagania szczegółowe zawarte w podstawie programowej i odnoszą się do najważniejszych obszarów aktywności muzycznej ucznia.

W procesie edukacji muzycznej uczeń występuje w różnych rolach:

- jako wykonawca i twórca muzyki,
- jako słuchacz i odbiorca dzieł muzycznych,
- jako uczestnik kultury muzycznej,
- jako członek zespołu współpracujący z innymi podczas działań artystycznych.

### **Założenia oceniania na lekcjach muzyki**

Podczas oceniania nauczyciel bierze pod uwagę udział ucznia w różnych formach aktywności muzycznej, takich jak:

- śpiew i działania wokalne,
- gra na instrumentach szkolnych,
- ruch przy muzyce i taniec,
- słuchanie muzyki oraz wypowiedzi o muzyce,
- działania twórcze (np. improwizacja, tworzenie rytmów, akompaniamentów lub ilustracji dźwiękowych),
- współpraca podczas wspólnego muzykowania,
- aktywność i zaangażowanie w proces uczenia się muzyki.

Ocenianie uwzględnia również indywidualne możliwości ucznia, jego postępy oraz stopień zaangażowania w wykonywane zadania muzyczne.

### **Specyfika oceniania na lekcjach muzyki**

Ocenianie na lekcjach muzyki uwzględnia specyfikę edukacji artystycznej. Nie ocenia się predyspozycji muzycznych ucznia, takich jak naturalne możliwości głosowe czy poziom uzdolnień muzycznych.

Podczas oceniania nauczyciel bierze pod uwagę przede wszystkim:

- aktywność ucznia podczas zajęć muzycznych,
- zaangażowanie w wykonywane działania,
- podejmowanie prób realizacji zadań muzycznych,
- systematyczność pracy oraz postępy w rozwijaniu umiejętności,
- współpracę z innymi uczniami podczas wspólnego muzykowania,
- kreatywność oraz samodzielność w podejmowaniu i realizacji działań muzycznych,
- gotowość do refleksji nad własną pracą oraz korzystania z informacji zwrotnej.

Istotnym elementem oceniania jest rozwijanie pozytywnej motywacji ucznia do uczestnictwa w działaniach muzycznych oraz budowanie poczucia sprawczości i radości z kontaktu z muzyką.

### **Poziomy wymagań edukacyjnych**

|                   |                         |
|-------------------|-------------------------|
| K – konieczny     | ocena dopuszczająca (2) |
| P – podstawowy    | ocena dostateczna (3)   |
| R – rozszerzający | ocena dobra (4)         |
| D – dopełniający  | ocena bardzo dobra (5)  |
| W – wykraczający  | ocena celująca (6)      |

### **Rubryka porządkująca umiejętności muzyczne ucznia**

W dokumencie zastosowano rubrykę porządkującą umiejętności muzyczne ucznia, która pomaga w przejrzysty sposób obserwować rozwój kompetencji muzycznych w różnych obszarach aktywności.

Rubryka odnosi się do następujących obszarów działań muzycznych:

- śpiew i działania wokalne,
- gra na instrumentach,

- ruch przy muzyce,
- słuchanie i rozumienie muzyki,
- tworzenie muzyki oraz współpraca podczas wspólnego muzykowania.

Poszczególne poziomy rubryki odpowiadają stopniom szkolnym i pokazują stopniowy rozwój umiejętności ucznia – od uczestnictwa w działaniach muzycznych, poprzez coraz większą samodzielność, aż do twórczego wykorzystywania zdobytych umiejętności.

| <b>Obszar aktywności muzycznej</b>   | <b>Poziom konieczny (2)</b>           | <b>Poziom podstawowy (3)</b>              | <b>Poziom rozszerzający (4)</b>              | <b>Poziom dopełniający (5)</b>                                   | <b>Poziom wykraczający (6) (twórczy)</b>                                                   |
|--------------------------------------|---------------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Śpiew i działania wokalne</b>     | uczestniczy w śpiewie piosenki        | śpiewa piosenkę w zespole klasowym        | śpiewa poprawnie piosenkę w zespole klasowym | śpiewa piosenkę samodzielnie lub w małej grupie z zaangażowaniem | śpiewa piosenkę z pamięci (indywidualnie lub zespołowo), proponuje własny sposób wykonania |
| <b>Gra na instrumentach</b>          | wydobywa dźwięki z instrumentu        | wykonuje prosty rytm lub melodię          | wykonuje melodię poprawnie                   | wykonuje melodię z zaangażowaniem i dbałością o poprawność       | gra z pamięci, tworzy własny akompaniament lub improwizuje                                 |
| <b>Ruch przy muzyce</b>              | reaguje ruchem na muzykę              | uczestniczy w zabawach muzyczno-ruchowych | wykonuje ruch zgodny z charakterem muzyki    | świadomie interpretuje muzykę ruchem                             | tworzy własną ilustrację ruchową                                                           |
| <b>Słuchanie i rozumienie muzyki</b> | słucha muzyki                         | opisuje nastrój słuchanej muzyki          | nazywa elementy muzyki w utworze             | wskazuje elementy muzyki, wyjaśnia ich znaczenie                 | formułuje opinie na temat słuchanej muzyki                                                 |
| <b>Tworzenie muzyki i współpraca</b> | uczestniczy w działaniach zespołowych | współpracuje w zespole muzycznym          | wykonuje zadania muzyczne w zespole          | świadomie współtworzy działania muzyczne                         | tworzy własne pomysły muzyczne                                                             |

Ocena z muzyki uwzględnia zarówno poziom opanowania umiejętności muzycznych ucznia, określonych w rubryce, jak i jego postawę podczas zajęć, w szczególności zaangażowanie, aktywność, współpracę oraz kreatywność.

Rubryka porządkuje przede wszystkim podstawowe obszary aktywności muzycznej ucznia. Pozostałe elementy oceniania, takie jak uczestnictwo w kulturze, refleksja nad własną pracą, współpraca, sprawczość oraz stosowanie zasad związanych z bezpieczeństwem i higieną działań muzycznych, uwzględniane są w bieżącej ocenie pracy ucznia.

Elementem oceny z muzyki jest również zdolność ucznia do refleksji nad własną pracą, podejmowania prób samooceny oraz korzystania z informacji zwrotnej w dalszym działaniu.

Uczeń nie jest zobowiązany do indywidualnych występów wokalnych; formy aktywności dostosowuje się do jego możliwości i poczucia bezpieczeństwa.

### **Ogólne kryteria oceniania:**

#### Ocena niedostateczna (1)

Ocena niedostateczna (1) nie wynika z braku predyspozycji lub uzdolnień muzycznych ucznia. Może być wystawiona wyłącznie w sytuacji, gdy uczeń mimo wsparcia nauczyciela nie podejmuje prób realizacji zadań muzycznych, odmawia udziału w działaniach oraz wykazuje trwały brak zaangażowania w pracę na lekcjach.

#### Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń w minimalnym stopniu opanował wymagane wiadomości i umiejętności. Przy pomocy nauczyciela wykonuje proste zadania muzyczne, uczestniczy w śpiewie, ćwiczeniach rytmicznych oraz podejmuje próby udziału w działaniach muzycznych. Mimo trudności podejmuje próby działania muzycznego.

#### Ocena dostateczna (3)

Uczeń opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane w programie nauczania. Potrafi wykonywać proste zadania muzyczne, czasem z pomocą nauczyciela, śpiewa w zespole klasowym, wykonuje prosty rytm lub melodię oraz rozpoznaje podstawowe pojęcia muzyczne.

#### Ocena dobra (4)

Uczeń poprawnie wykonuje większość zadań muzycznych. Śpiewa piosenki poprawnie pod względem rytmicznym, wykonuje proste melodie lub rytmy na instrumentach, rozpoznaje elementy muzyki oraz potrafi wykorzystać je w praktyce. Podejmuje próby samodzielnego wykorzystania poznanych elementów muzyki w działaniu.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń w pełni opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania. Samodzielnie wykonuje zadania muzyczne, poprawnie śpiewa i gra na instrumentach, interpretuje muzykę ruchem lub głosem oraz świadomie wykorzystuje poznane pojęcia muzyczne w działaniu. Wykazuje samodzielność i inicjatywę w działaniach muzycznych.

Ocena celująca (6)

Uczeń wykazuje szczególne zainteresowanie muzyką oraz twórczo rozwija swoje umiejętności. Proponuje własne rozwiązania artystyczne, tworzy proste formy muzyczne, improwizuje oraz aktywnie uczestniczy w dodatkowych działaniach muzycznych.

### **Ocenianie kształtujące**

Na lekcjach muzyki stosowane są elementy oceniania kształtującego, które wspierają rozwój ucznia oraz pomagają mu świadomie uczestniczyć w procesie uczenia się.

Nauczyciel:

- przedstawia uczniom cele lekcji oraz kryteria sukcesu,
- udziela informacji zwrotnej dotyczącej wykonywanych zadań muzycznych,
- zachęca uczniów do refleksji nad własną pracą i postępami,
- wspiera rozwój umiejętności muzycznych poprzez wskazywanie dalszych kierunków pracy,
- stwarza sytuacje sprzyjające samoocenie oraz wzajemnej informacji zwrotnej w grupie.

| Temat lekcji                 | Wymagania podstawowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Wymagania ponadpodstawowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Rozdział I. Barwy jesieni    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 1. Niech potączy nas muzyka! | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki „Łączy nas muzyka” (K)</li> <li>– reaguje ruchem na słuchaną muzykę podczas zabaw muzycznych (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)</li> <li>– uczestniczy w zabawach muzyczno-ruchowych (P)</li> <li>– szanuje granice innych osób i zachowuje bezpieczną postawę podczas działań ruchowych (P)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wykonuje kroki zgodnie z rytmem i charakterem muzyki (R)</li> <li>– wskazuje przykłady wpływu muzyki na samopoczucie, emocje lub relacje między ludźmi (R)</li> <li>– współpracuje podczas wspólnych działań muzycznych w grupie (D)</li> <li>– podaje własne przykłady sytuacji, w których muzyka pełni ważną rolę w życiu ludzi (W)</li> </ul> |
| 2. Rytm jest wszędzie        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki „Poczuj rytm i klaszcz!” (K)</li> <li>– wykonuje prosty rytm poprzez klaskanie lub ruch (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)</li> <li>– wykonuje akompaniament na instrumentach perkusyjnych (P)</li> <li>– rozpoznaje podstawowe wartości rytmiczne nut i pauz (P)</li> </ul>                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia pojęcie rytmu (R)</li> <li>– wskazuje przykłady rytmu w przyrodzie i codziennych czynnościach (D)</li> <li>– tworzy własny prosty układ rytmiczny (W)</li> </ul>                                                                                                                                                                        |
| 3. Rytmiczne zabawy          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w zabawach rytmicznych z wykorzystaniem gestodźwięków (K)</li> <li>– wykonuje proste rytmy za pomocą sylab rytmicznych (tataizacja) i schematy rytmiczne z wykorzystaniem gestodźwięków (P)</li> </ul>                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– współpracuje w grupie podczas zabaw rytmicznych (R)</li> <li>– wypowiada się na temat swoich trudności i sukcesów podczas wykonywania ćwiczeń rytmicznych (D)</li> <li>– tworzy własny sposób realizacji rytmu z wykorzystaniem gestodźwięków (W)</li> </ul>                                                                                     |
| 4. Dźwięki na pięciolinii    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki „Śpiewanka do-re-mi-fanka” (K)</li> <li>– śpiewa gamę z użyciem nazw solmizacyjnych (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)</li> <li>– rozpoznaje wysokość dźwięków (od najniższego do najwyższego) (P)</li> <li>– zapisuje nuty na pięciolinii i wskazuje ich położenie na linii lub w polu (R)</li> </ul>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia pojęcie gamy i stosuje nazwy solmizacyjne dźwięków (R)</li> <li>– zapisuje dźwięki na pięciolinii (D)</li> <li>– wykorzystuje poznane nazwy dźwięków podczas wykonywania prostych ćwiczeń muzycznych (W)</li> </ul>                                                                                                                     |

|                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5. Gramy na instrumentach          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wydobywa dźwięki z instrumentu (np. dzwonki, flet prosty) (K)</li> <li>– podejmuje próbę wykonania prostych melodii na instrumencie (K)</li> <li>– wykonuje prosty rytm lub melodię według prostego zapisu muzycznego lub schematu (P)</li> <li>– gra gamę C-dur na dzwonkach (P)</li> <li>– stosuje chwyt h<sup>1</sup>, a<sup>1</sup>, g<sup>1</sup> podczas gry na flecie (P)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje nazwy literowe i solmizacyjne dźwięków (R)</li> <li>– stosuje zasady prawidłowego trzymania instrumentu i wydobywania dźwięku (D)</li> <li>– gra płynnie na dzwonkach „Melodię na białych płytkach” (W)</li> </ul>                                                                                                                                          |
| 6. Dzień Edukacji Narodowej        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki „Święto nauczycieli” (K)</li> <li>– reaguje na zmianę tempa i dynamiki podczas wykonywania piosenki (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)</li> <li>– wykonuje ćwiczenia rytmiczne i artykulacyjne (P)</li> </ul>                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– stosuje wyraźną dykcję podczas śpiewu (R)</li> <li>– śpiewa, stosując zasady prawidłowej emisji głosu (D)</li> <li>– prezentuje praktycznie kolejne elementy przygotowania głosu do występu (W)</li> </ul>                                                                                                                                                             |
| Warsztat muzyczny – podsumowanie   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w ćwiczeniach oddechowych i głosowych przygotowujących do śpiewu (K)</li> <li>– wykonuje proste ćwiczenia rytmiczne z użyciem tataizacji (K)</li> <li>– śpiewa melodie z użyciem nazw solmizacyjnych lub literowych (P)</li> <li>– wykonuje proste melodie głosem lub na instrumentach (P)</li> </ul>                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje i nazywa dźwięki zapisane na pięciolinii (R)</li> <li>– wykonuje akompaniament rytmiczny na instrumentach lub gestodźwiękami (D)</li> <li>– stosuje poznane elementy muzyki podczas wspólnego muzykowania (D)</li> <li>– improwizuje proste rytmy lub ćwiczenia muzyczne (W)</li> </ul>                                                                     |
| 7. Wolno i szybko – tempo w muzyce | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki „Wolno i szybko” (K)</li> <li>– reaguje ruchem na różne tempo muzyki (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)</li> <li>– stosuje chwyt f<sup>1</sup>, e<sup>1</sup>, d<sup>1</sup> podczas gry na flecie (P)</li> </ul>                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje tempo w słuchanym utworze (R)</li> <li>– wyjaśnia pojęcie tempa oraz znaczenie oznaczeń <i>largo</i>, <i>andante</i>, <i>allegro</i> (D)</li> <li>– wykonuje melodię na flecie w różnym tempie podczas wspólnego muzykowania (D)</li> <li>– samodzielnie dobiera tempo w metronomie i wykonuje ćwiczenie rytmiczne zgodnie z jego wskazaniem (W)</li> </ul> |
| 8. Głośno i cicho, czyli dynamika  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki „Piano – forte” (K)</li> <li>– reaguje na zmiany głośności w muzyce (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym z uwzględnieniem zmian dynamiki (P)</li> </ul>                                                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna i stosuje oznaczenia dynamiczne p, mp, mf, f (R)</li> <li>– wyjaśnia wpływ dynamiki na charakter utworu muzycznego (D)</li> <li>– wykonuje gamę C-dur na flecie z zastosowaniem zmian dynamiki (D)</li> </ul>                                                                                                                                                      |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wykonuje ćwiczenia wokalne polegające na śpiewaniu cicho i głośno (P)</li> <li>– stosuje chwyt c<sup>1</sup> i c<sup>2</sup> podczas gry na flecie (P)</li> <li>– wykonuje gamę C-dur na flecie (P)</li> </ul>                                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– proponuje własny sposób muzycznego zilustrowania emocji poprzez zmianę dynamiki (W)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                 |
| 9. Gdy piosenka z wojskiem szła  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie pieśni „Przybyli ułani” (K)</li> <li>– reaguje ruchem na rytm marszowy (K)</li> <li>– śpiewa pieśń w zespole klasowym lub z podziałem na role (P)</li> <li>– podaje przykłady roli pieśni w życiu żołnierzy (P)</li> </ul>                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wykonuje akompaniament rytmiczny (R)</li> <li>– stosuje akcent muzyczny podczas gry na instrumencie (D)</li> <li>– opisuje własne emocje i skojarzenia związane ze słuchaniem pieśni żołnierskich (W)</li> </ul>                                                                                                               |
| 10. „Mazurek Dąbrowskiego”       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie „Mazurka Dąbrowskiego” (K)</li> <li>– zachowuje właściwą postawę podczas wykonywania hymnu (K)</li> <li>– śpiewa z pamięci dwie zwrotki hymnu państwowego w zespole klasowym (P)</li> <li>– ćwiczy układ palców dla chwytów b<sup>1</sup> i d<sup>2</sup> podczas gry na flecie prostym (P)</li> <li>– wskazuje sytuacje, w których wykonywany jest hymn Polski (P)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia znaczenie hymnu i innych symboli narodowych (R)</li> <li>– gra melodię hymnu na flecie (R)</li> <li>– śpiewa z pamięci cztery zwrotki hymnu państwowego (D)</li> <li>– wyjaśnia pojęcie bemola i kropki przy nucie (D)</li> <li>– wypowiada własną opinię o znaczeniu hymnu i emocjach, które wywołuje (W)</li> </ul> |
| Warsztat muzyczny – podsumowanie | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w ćwiczeniach oddechowych i dykcyjnych (K)</li> <li>– wykonuje proste ćwiczenia rytmiczne z użyciem tataizacji (K)</li> <li>– śpiewa melodie z użyciem nazw solmizacyjnych lub literowych (P)</li> <li>– wykonuje proste melodie głosem lub na instrumentach (P)</li> </ul>                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje i nazywa dźwięki zapisane na pięciolinii (R)</li> <li>– wykonuje akompaniament rytmiczny na instrumentach lub gestodźwiękami (D)</li> <li>– stosuje poznane elementy muzyki podczas wspólnego muzykowania (D)</li> <li>– improwizuje proste rytmy lub ćwiczenia muzyczne (W)</li> </ul>                             |
| Rozdział II. Zimowy czas         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 1. Świąteczne tradycje           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie kolęd „Wśród nocnej ciszy”, „Lulajże, Jezuniu” (K)</li> <li>– reaguje na charakter kolęd podczas wspólnego śpiewania (K)</li> <li>– śpiewa kolędy w zespole klasowym (P)</li> </ul>                                                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje kolędy oraz ich świąteczny charakter (R)</li> <li>– wyjaśnia pojęcia kolędy i jasełek (D)</li> <li>– opisuje rolę wspólnego śpiewania kolęd w tradycji świątecznej (D)</li> </ul>                                                                                                                                   |

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                         | – wykonuje melodię kolędy na instrumencie (P)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | – wskazuje kolędy jako przykład muzyki związanej z polską tradycją i kulturą (W)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 2. Kolędujemy!                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie kolęd „Przybieżeli do Betlejem”, „Jezus malusieńki” (K)</li> <li>– wykonuje rytm do kolędy poprzez klaskanie lub grę na instrumencie (K)</li> <li>– śpiewa kolędy w zespole klasowym (P)</li> <li>– wykonuje melodię na instrumencie z uwzględnieniem zmian dynamiki (<i>piano</i>, <i>forte</i>) (P)</li> <li>– ćwiczy układ palców dla chwytu gis<sup>1</sup> podczas gry na flecie prostym (P)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozróżnia aranżacje tej samej kolędy (R)</li> <li>– wyjaśnia pojęcia akompaniamentu i aranżacji (D)</li> <li>– współpracuje w przygotowaniu klasowego występu kolędowego (D)</li> <li>– proponuje własny pomysł wykonania kolędy podczas klasowego koncertu (W)</li> <li>– porównuje różne aranżacje kolędy i uzasadnia, które wykonanie uważa za najciekawsze (W)</li> </ul>                                            |
| 3. Wysoko i nisko – rodzaje głosów      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki „Twój głos” (K)</li> <li>– rozpoznaje wysoki i niski głos w przykładach muzycznych (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)</li> <li>– rozpoznaje głosy żeńskie i męskie w słuchanych przykładach (P)</li> </ul>                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna i nazywa podstawowe rodzaje głosów (sopran, alt, tenor, bas) (R)</li> <li>– wyjaśnia pojęcie barwy głosu (D)</li> <li>– wyjaśnia zasady dbania o głos i znaczenie prawidłowej emisji (D)</li> <li>– wykonuje ćwiczenia przygotowujące głos i stosuje je podczas śpiewu (W)</li> </ul>                                                                                                                                |
| 4. Zima malowana dźwiękami              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki „Zima dźwiękiem malowana” (K)</li> <li>– reaguje ruchem na charakter słuchanej muzyki (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)</li> <li>– wykonuje melodię na instrumencie (P)</li> </ul>                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje nastrój i charakter utworu „Zima” z cyklu „Cztery pory roku” A. Vivaldiego (R)</li> <li>– wykonuje zapisany rytm z uwzględnieniem pauz (R)</li> <li>– interpretuje charakter muzyki ruchem lub działaniem muzycznym (D)</li> <li>– tworzy prostą ilustrację dźwiękową inspirowaną zimowymi zjawiskami (W)</li> <li>– interpretuje słuchaną muzykę i opisuje własne wyobrażenia lub skojarzenia (W)</li> </ul> |
| 5. Muzyczny prezent dla babci i dziadka | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki „Samba dla babci i dziadka” (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)</li> <li>– wykonuje akompaniament rytmiczny do piosenki (P)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje budowę piosenki: zwrotka i refren (R)</li> <li>– realizuje charakterystyczny rytm samby podczas gry na instrumentach perkusyjnych (D)</li> <li>– wyjaśnia, czym jest samba (D)</li> <li>– proponuje utwory do słuchania i uzasadnia swoją opinię o nich (W)</li> </ul>                                                                                                                                        |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6. Cudowne dzieci muzyki         | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki „Muzyczne echo Warszawy” (K)</li> <li>– słucha utworów Chopina, Mozarta i Paganiniego oraz odpowiada na pytania dotyczące słuchanej muzyki (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)</li> <li>– rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów (fortepian, skrzypce, orkiestra) (P)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– określa charakter słuchanych utworów (R)</li> <li>– wyjaśnia pojęcie „cudownego dziecka” w muzyce (D)</li> <li>– opisuje znaczenie pracy i wytrwałości w rozwijaniu talentu (D)</li> <li>– przygotowuje prezentację o wybranym kompozytorze (W)</li> </ul>                                                 |
| Warsztat muzyczny – podsumowanie | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w ćwiczeniach oddechowych i emisyjnych (K)</li> <li>– wykonuje proste rytmy poprzez klaskanie lub wystukiwanie (K)</li> <li>– śpiewa gamę C-dur solmizacją (P)</li> <li>– wykonuje proste melodie na instrumencie (P)</li> </ul>                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje kolędy oraz rodzaje głosów ludzkich (R)</li> <li>– stosuje poznane elementy muzyki podczas wspólnego muzykowania (D)</li> <li>– współpracuje w grupie podczas działań muzycznych (D)</li> <li>– improwizuje proste ilustracje dźwiękowe lub krótkie formy muzyczne (W)</li> </ul>               |
| Rozdział III. Rytm wiosny        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 1. Instrumenty perkusyjne        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w wykonywaniu prostych rytmów na instrumentach perkusyjnych lub przedmiotach codziennego użytku (K)</li> <li>– reaguje ruchem na rytm muzyki (K)</li> <li>– wykonuje prosty rytm z wykorzystaniem instrumentów perkusyjnych lub gestodźwięków (P)</li> <li>– rozpoznaje wybrane instrumenty perkusyjne (P)</li> </ul>      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia podział instrumentów perkusyjnych na melodyczne i niemelodyczne (R)</li> <li>– wyjaśnia, dlaczego rytm jest ważny podczas wspólnego muzykowania (D)</li> <li>– tworzy rytmiczną ilustrację muzyczną (W)</li> </ul>                                                                                |
| 2. Rytmiczne rozgrywki           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w wykonywaniu prostych rytmów na instrumentach perkusyjnych (K)</li> <li>– reaguje na gesty dyrygenta podczas wspólnego muzykowania (K)</li> <li>– wykonuje rytm w zespole muzycznym (P)</li> <li>– wykonuje akompaniament rytmiczny do melodii (P)</li> </ul>                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozumie rolę rytmu w zespołowym muzykowaniu (R)</li> <li>– wyjaśnia rolę perkusisty w zespole muzycznym (D)</li> <li>– współpracuje w zespole podczas wspólnego muzykowania (D)</li> <li>– wykonuje ćwiczenie rytmiczne wymagające koordynacji obu rąk i opisuje trudności w jego wykonaniu (W)</li> </ul> |
| 3. W wiosennym nastroju          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki z wykorzystaniem gestodźwięków (K)</li> <li>– reaguje ruchem na charakter słuchanej muzyki (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)</li> <li>– wskazuje elementy muzyki wpływające na charakter utworu (tempo, wysokość dźwięków, rytm) (P)</li> </ul>                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wykonuje fragment melodii „Poranek” E. Griega na instrumencie melodycznym (R)</li> <li>– określa charakter i elementy muzyki w słuchanych utworach („Wiosna” A. Vivaldiego, „Poranek” E. Griega) (R)</li> <li>– interpretuje charakter muzyki ruchem lub działaniem muzycznym (D)</li> </ul>               |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, na czym polega technika <i>frullato</i> i stosuje ją w grze na flecie (P)</li> </ul>                                                                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzy ilustrację dźwiękową inspirowaną odgłosami przyrody (W)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 4. Wielkanocne tradycje          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki „Mazurek wielkanocny” (K)</li> <li>– reaguje na charakter muzyki podczas wspólnego śpiewania (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)</li> <li>– wskazuje wielkanocne zwyczaje opisane w tekście piosenki „Mazurek wielkanocny” (P)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia cechy muzyki ludowej (R)</li> <li>– wyjaśnia rolę muzyki w tradycjach i obrzędach wielkanocnych (D)</li> <li>– rozpoznaje wybrane polskie instrumenty ludowe i ich brzmienie (D)</li> <li>– opisuje wybrane zwyczaje wielkanocne i wyraża swoją opinię na ich temat (W)</li> <li>– dzieli się własnymi doświadczeniami związanymi z obchodzeniem Wielkanocy (W)</li> </ul> |
| 5. Krakowiak – taniec narodowy   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki „Krakowiaczek jeden” (K)</li> <li>– reaguje ruchem na charakter muzyki krakowiaka (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)</li> <li>– wymienia charakterystyczne cechy krakowiaka (P)</li> </ul>                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia pojęcie synkopy i akcentu muzycznego (R)</li> <li>– wykonuje ćwiczenia z synkopą i akcentem muzycznym (R)</li> <li>– wykonuje podstawowe kroki krakowiaka zgodnie z charakterem muzyki (D)</li> <li>– opisuje charakterystyczne elementy stroju krakowskiego i ich znaczenie w tradycji ludowej (W)</li> </ul>                                                             |
| 6. Nasze majowe święta           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki „Biało-czerwony dzień” (K)</li> <li>– reaguje ruchem na charakter muzyki patriotycznej (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)</li> <li>– wykonuje prostą melodię lub rytm na instrumencie (P)</li> </ul>                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje pieśń „Witaj, majowa jutrenko” (R)</li> <li>– wyjaśnia znaczenie majowych świąt narodowych (D)</li> <li>– współpracuje w zespole podczas wykonywania piosenki z podziałem na role (śpiew i gra) (D)</li> <li>– tworzy w grupie prosty rytm inspirowany muzyką marszową i prezentuje go klasie (W)</li> </ul>                                                             |
| Warsztat muzyczny – podsumowanie | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w ćwiczeniach oddechowych i emisyjnych (K)</li> <li>– wykonuje proste rytmy poprzez klaskanie lub grę na instrumentach (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę „Biało-czerwony dzień” w zespole klasowym (P)</li> <li>– wykonuje akompaniament rytmiczny (P)</li> </ul>                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje instrumenty perkusyjne i ich brzmienie (R)</li> <li>– wyraża charakter muzyki ruchem podczas słuchania utworu (D)</li> <li>– współpracuje w grupie podczas działań muzycznych (D)</li> <li>– tworzy prostą ilustrację dźwiękową inspirowaną przyrodą (W)</li> </ul>                                                                                                      |
| Rozdział IV. Zbliża się lato     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Dla mamy i taty                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki „Dla mamy i taty” (K)</li> <li>– reaguje ruchem na charakter muzyki podczas zabaw muzyczno-ruchowych (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)</li> </ul>                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wykonuje wybrany utwór na instrumencie melodycznym (R)</li> <li>– wyjaśnia rolę muzyki w wyrażaniu uczuć i relacji rodzinnych (D)</li> <li>– współpracuje w grupie podczas przygotowania i wykonania utworu (D)</li> <li>– tworzy krótki utwór muzyczny dla bliskiej osoby lub proponuje sposób jego wykonania (W)</li> </ul> |
| 2. Święto wszystkich dzieci           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki „Chcę być kimś ważnym” (K)</li> <li>– reaguje ruchem na charakter słuchanej muzyki (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)</li> <li>– wykonuje fragment melodii na flecie lub dzwonkach (P)</li> </ul>                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpoznaje elementy muzyki wpływające na nastrój utworu (R)</li> <li>– wyraża emocje poprzez śpiew, ruch (D)</li> <li>– improwizuje krótkie dźwięki lub gesty muzyczne wyrażające emocje (W)</li> </ul>                                                                                                                       |
| 3. O czym może mówić muzyka?          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– słucha fragmentów „Karnawału zwierząt” C. Saint-Saënsa i odpowiada na pytania dotyczące muzyki (K)</li> <li>– reaguje ruchem na charakter słuchanej muzyki (K)</li> <li>– rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów (kontrabas, flet, wiolonczela) (P)</li> <li>– opisuje nastrój słuchanego utworu (P)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazuje elementy muzyki wpływające na ilustracyjność muzyczną (R)</li> <li>– wyjaśnia rolę instrumentów w tworzeniu muzycznej opowieści (D)</li> <li>– opisuje własne skojarzenia i emocje wywołane muzyką (W)</li> <li>– tworzy rysunek lub ruchową interpretację inspirowaną słuchanym utworem (W)</li> </ul>              |
| 4. Z piosenką nad morze!              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w śpiewie piosenki „Żeglarz i fale” (K)</li> <li>– śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)</li> <li>– wykonuje rytm i układ ruchów do piosenki (P)</li> </ul>                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– określa charakter piosenek żeglarskich (R)</li> <li>– wyjaśnia pojęcie szanty i jej rolę w pracy marynarzy (D)</li> <li>– proponuje i prezentuje fragment wybranego utworu o tematyce morskiej (W)</li> </ul>                                                                                                                 |
| Warsztat muzyczny – podsumowanie roku | <ul style="list-style-type: none"> <li>– uczestniczy w ćwiczeniach oddechowych, dykcyjnych i emisyjnych (K)</li> <li>– reaguje na gesty dyrygenta podczas wspólnego muzykowania (K)</li> <li>– wykonuje proste rytmy poprzez gestodźwięki lub grę na instrumentach perkusyjnych (P)</li> <li>– wykonuje rytm w zespole muzycznym (P)</li> </ul>               | <ul style="list-style-type: none"> <li>– stosuje wyraźną dykcję podczas śpiewu (R)</li> <li>– wyraża emocje ruchem i dźwiękiem z zastosowaniem zmian tempa i dynamiki (D)</li> <li>– współpracuje w grupie podczas działań muzycznych (D)</li> <li>– tworzy prostą ilustrację dźwiękową inspirowaną przyrodą (W)</li> </ul>                                            |